

vzestupnou tendenci, a to i přesto, že školy doposud nemají vytvořeny optimální podmínky zejména v oblasti poradenské a personální. Tento faktor může být jedním z důvodů, proč 22,4 %, resp. 29,5 % ředitelů a 34,4 %, resp. 12 % učitelů vnímá, dle dotazníkového šetření, potřebu výraznější podpory v oblasti vzdělávání dětí se SVP a v oblasti inkluzivního vzdělávání. Systematická poradenská činnost odborníků byla zaznamenána ve speciálních školách, které mají vlastní speciálně pedagogická centra, a MŠ tím pádem měly specialisty k dispozici dle jejich potřeby. Naopak pedagogové běžných tříd měli možnost konzultace s odborníky omezenou, neboť poradenská zařízení nezvládala, z důvodu omezeného personálního zabezpečení a vysokého počtu klientů, poskytovat konzultační činnost dle jejich aktuálních potřeb. Tento zásadní nedostatek mohou školy v následujících dvou letech vyřešit zapojením se do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, prostřednictvím kterého mohou získat finanční prostředky mj. k zajištění adekvátní personální podpory (školního asistenta, speciálního pedagoga, psychologa či sociálního pedagoga) a z prostředků si mohou také uhradit další vzdělávání pedagogických pracovníků. V květnu 2016 navíc začala v Národním ústavu pro vzdělávání realizace individuálního projektu systémového Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj (KIPR), jehož hlavním cílem je zlepšení poradenského systému.

Děti se SVP zařazené do běžných tříd byly vzdělávány na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále „ŠPZ“), která byla zapracována do individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). Některé školy zapojením do rozvojového programu „Kompenzační učební pomůcky pro žáky se zdravotním postižením“ získaly v roce 2015 kvalitní didaktické pomůcky.

Přetrvávajícím problémem v MŠ je neustále se zvyšující počet dětí s narušenou komunikační schopností. Inspekční činností bylo zjištěno, že ve školním roce 2015/2016 bylo v péči logopeda 25,3 % dětí zařazených do předškolního vzdělávání. ČŠI zjišťovala, jakým způsobem je v MŠ podporována logopedická prevence z důvodu stále se zhoršující komunikační schopnosti dětí a zvýšeného procenta odkladů povinné školní docházky, jejichž příčinou jsou logopedické vady a poruchy řeči (27 %) a celkový opožděný vývoj řeči (9 %). Negativním zjištěním je skutečnost, že počet dětí s odloženou povinnou školní docházkou z těchto důvodů se v porovnání se školním rokem 2014/2015 nepodařilo snížit. Z inspekčního zjištění vyplynulo, že 38,7 % škol využívá služeb interního pedagogického pracovníka (asistenta logopeda či logopedického preventisty) a necelých 25 % škol využívá služeb externího logopeda, docházejícího do MŠ. Většina škol vyhledává děti s narušenou komunikační schopností a doporučuje je k diagnostice a odborné péči mimo MŠ. Celkově 97 % škol uvedlo, že poskytování logopedické prevence a péče je potřeba a zajišťují ji některými výše uvedenými způsoby. K účinnější každodenní logopedické prevenci významně napomáhá vzdělávací program „Logopedický asistent – primární logopedická prevence ve školství“ realizovaný NIDV, který je zaměřen na podporu znalostí a praktických dovedností pedagogů v oblasti logopedické prevence u dětí předškolního věku. Výrazně negativním jevem je dle sdělení ředitelky MŠ však skutečnost, že rodiče nepřístupují k nápravě řečových vad svého dítěte odpovědně, a přestože ve většině škol jsou zákonným zástupcům poskytovány kontakty na odborná pracoviště, na logopedickou nápravu s dítětem nedocházejí. Dalším významným faktorem negativně ovlivňujícím včasné ukončení řečového vývoje dítěte předškolního věku je přetrvávající nedostatek klinických a školských logopedů.

V porovnání se vzděláváním dětí se SVP je ze strany škol věnováno méně pozornosti podpoře nadaných, popř. mimořádně nadaných dětí. Jedním z důvodů je obtížné rozlišení zrychleného vývoje dítěte způsobeného např. podnětným rodinným prostředím od mimořádného nadání. Tím se děti nedostávají do péče odborníků, kteří by jejich mimořádné nadání diagnostikovali. Pedagogové nemají v poskytování podpory dětem nadaným a mimořádně nadaným dostatečné zkušenosti. Tuto skutečnost potvrzuje i tematická zpráva ČŠI „Vzdělávání žáků ve středních školách s pedagogickými obory vzdělávání“, která hodnotí přípravu žáků v průběhu studia jako alarmující, neboť ve více než třetině oborů bylo seznamování žáků s metodikou vzdělávání těchto dětí pouze okrajové a v 6,8 % oborech nebylo vůbec součástí vzdělávání. S ohledem na koncept společného vzdělávání byla nedostatečná